

Dekolonisering av Sametinget och Sápmi

Kolonialism är något som pågått flera hundra år överallt på jorden, så även i Sápmi. Urfolk placeras i en marginell position och ses utifrån värderingen "de andra". Forskning inom området visar att detta har medfört att många urfolk nedvärderat och fortfarande nedvärderar sin egen kultur och allt som har med den att göra. Staten har fört och för än idag en medveten försvenskningsspolitik, en kolonisering, och som urfolk tvingas vi samer att leva med den. Staten och kyrkan har gjort försök att gottgöra övergreppen genom att be samerna om ursäkt men ingenting konkret har sedan hänt.

Kolonisering har skett och sker fortfarande både av samernas mark och vatten men också av våra tankar – vårt medvetande. Detta resulterar i att vi samer bygger vårt eget samhälle utifrån normen av det svenska samhället och vi blir lärda att se världen med västerländska glasögon. Bland annat formades ett sameting som är byggt utifrån en svensk demokratimodell. Det sameting som nu finns är en hybrid av kommunal och statlig modell. Beslutsordningen, hur vi sitter, hur vi fattar våra beslut och hur vi skriver våra egna dokument är en direkt kopiering av det svenska systemet.

Hos en del urfolk i världen har man börjat med en process att återta kontrollen och makten över sin egen kultur - en dekoloniseringsprocess där man skapar system och arenor utifrån sin egen kultur. Även i Sápmi har en del dekoloniseringsprocesser påbörjats, bland annat inom den samiska skolvärden där man genom forskning ändrat inställningen till sameskolan.

Efter en flerhundraårig kolonisering både av landet Sápmi men också av samernas mentala medvetande måste vi lära oss att se hur storsamhället påverkar Sápmi. Sametinget som folkvalt organ ska vara den naturliga arenan där en utveckling för dekolonisering påbörjas.

Det är viktigt att påbörja en omlärningsprocess genom kursverksamhet eller rådslag för att hitta vägarna till dekoloniseringen av Sápmi. Ett första steg är att börja med ett internt arbete i Sametinget för att sedan arbeta fram former till en utvecklingsprocess för hela Sápmi.

Min Geaidnu vill

- att Sametinget påbörjar en intern dekoloniseringsprocess
- att Sametinget sedan formar ett program för dekolonisering av hela Sápmi.

Kristina Nordling
Kristina Nordling

Hanna Sofie Utsi
Hanna Sofie Utsi

Sara Karlsson
Sara Karlsson